

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนางค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วยคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์แนวโน้มวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๑เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจนและในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในหลากหลายเชิงนิเวศอย่างไรก็ตามประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญอาทิอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี๒๕๖๐ที่ร้อยละ๓.๙ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพเมื่อเทียบกับร้อยละ๖.๐ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ๖ทศวรรษที่ผ่านมาโดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและ

สถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนี้ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศแม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขการศึกษาบริการสาธารณสุขโครงสร้างพื้นฐานต่างๆและการคุ้มครองทางสังคมอื่นๆของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้นแต่ยังคงมีปัญหาระบบสุขภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาค่าใช้จ่ายในหลายมิติขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืนขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟูการใช้และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจนส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐการพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชนขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำความไม่เสมอภาคการขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่างๆมีความท้าทายมากขึ้นทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชียแต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคตนอกจากนี้ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่นๆที่มีความซับซ้อนละเอียดอ่อนและมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชนซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทมหาอำนาจที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจหรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐอาทิงค์การระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติจะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎระเบียบทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆทั้งในด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจรวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบรวมทั้งปัญหา ยาเสพติดการค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกันความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผันอาทิเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อินเทอร์เน็ตในทุก

สิ่งการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่หุ่นยนต์และดรอนเทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการเงินซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้นแนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิดอาทิการรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้นการแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้นประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี๒๕๗๔จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคสูงอายุที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆเพิ่มขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะที่เดียวกันโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัยอาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลงซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้นและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้นทั้งนี้การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นจึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ต่ำกว่าอาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้นซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริษัทสังคมไทย

นอกจากนี้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวนความถี่และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้นซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์เนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำขณะที่ระบบนิเวศต่างๆมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงและมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดีระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่างๆดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกันทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้นโดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆที่สำคัญเช่นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติทั้งในส่วนของการทำงานและอาชีพสาขาการผลิตและบริการใหม่ๆความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆที่ซับซ้อนขึ้นอาชญากรรมไซเบอร์รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คนเงินทุนข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้เทคโนโลยีและสินค้าและบริการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้นอาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่

จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐานและองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆโดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไปมีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้นหลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำก่อให้เกิดความเสียดความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมืองวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบมากยิ่งขึ้นซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆข้างต้นเห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีพลวัตสูงและมีความซับซ้อนหลากหลายมิติซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมากดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการเนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันโดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความรู้สมรรถนะและทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆสามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขมีอาชีพที่มั่นคงสร้างรายได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆและมาตรฐานที่สูงขึ้นโดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่างๆที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกันทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอนและการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัยระบบบริการสาธารณะโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลกจากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรมภาคเกษตรและภาคบริการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารการ รักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศการส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจและการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมพร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจนขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์กฎหมายระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้นและสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้นรวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรีเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศโดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมืองมีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีและลดความขัดแย้งภายในประเทศโดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆจำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้นภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากรโครงสร้างเศรษฐกิจสภาพสังคมสภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อมและปัจจัยการพัฒนาต่างๆที่เกี่ยวข้องส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุมอย่างไรก็ตามหลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการ

ปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุพร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆเพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศและปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่างๆอย่างเป็นระบบโดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศและถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่นๆเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่การมีเอกราชอธิปไตยการดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบการอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคงหมายถึงการมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับทั้งระดับประเทศสังคมชุมชนครัวเรือนและปัจเจกบุคคลและมีความมั่นคงในทุกระดับทั้งมิติทางการทหารเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมและการเมืองเช่นประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนมีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลสังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศชุมชนมีความเข้มแข็งครอบครัวมีความอบอุ่นประชาชนมีความมั่นคงในชีวิตมีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิตมีการออมสำหรับวัยเกษียณความมั่นคงของอาหารพลังงานและน้ำที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่งหมายถึงประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูงความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลงประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้นและการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็งขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปและประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลกและมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชียเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่งการผลิตการค้าการลงทุนและการทำธุรกิจเพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนานอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ได้แก่ทุนมนุษย์ทุนทางปัญญาทุนทางการเงินทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักรทุนทางสังคมและทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืนหมายถึงการพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษาและการ

พื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้นคนมีความรับผิดชอบต่อสังคมมีความเอื้ออาทรเสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมรัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลมีเสถียรภาพและยั่งยืนโดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุขเศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่องสังคมเป็นธรรมฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่งและมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวมโดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ
- (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- (๔) โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทยเชื่อมโยงโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่๒๑
- (๔) การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการ

ตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมืองชนบทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศมุ่งเน้นความเป็นเมืองที่

เติบโตอย่างต่อเนื่อง

- (๕) พัฒนาคความมั่นคงน้ำพลังงานและเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็วโปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับทุกประเด็นทุกภารกิจและทุกพื้นที่

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกลางเหมาะสมกับภารกิจส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่งยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ

(๖) ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆและมีเท่าที่จำเป็น

(๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม (Strategylinkage) ความเชื่อมโยงในเชิงยุทธศาสตร์ที่เชื่อมต่อกันเพื่อให้เกิดภาพรวม (Overview) การเชื่อมโยงจากจุดหนึ่งไปจุดหนึ่งในเชิงยุทธศาสตร์ โดยสามารถนำเข้าสู่รอยต่อที่เข้าหากันได้อย่างกลมกลืน แม้ว่าจะเรียกชื่อที่แตกต่างกันก็ตาม แต่ก็สามารถเดินทางไปด้วยกันได้ ในเชิงยุทธศาสตร์เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ระดับมหภาคกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

- (๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- (๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๓) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
- (๔) แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค
- (๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและ
- (๖) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกำหนดและการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นจากยุทธศาสตร์ทุกระดับ มีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกันอย่างไรเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับมหภาคและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

- (๑) วิสัยทัศน์
- (๒) ยุทธศาสตร์
- (๓) เป้าประสงค์
- (๔) ตัวชี้วัด
- (๕) ค่าเป้าหมาย
- (๖) กลยุทธ์ และ
- (๗) จุดยืนทางยุทธศาสตร์

ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง ได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่มีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ดังกล่าว และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ด้วย โดยนำจุดหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มาจัดทำรายละเอียดที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมารายละเอียดดังนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้โดยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑บัญญัติให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ส่งผลให้กรอบระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เริ่มต้น วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นระยะ ๕ ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ อยู่บนความตั้งใจที่จะให้แผนมีจุดเน้นและเป้าหมายของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม สามารถบ่งบอกทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนที่ประเทศควรมุ่งไปในระยะ ๕ ปีถัดไป โดยเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน ทั้งสถานะของทุนในมิติต่างๆ บทเรียนของการพัฒนาที่ผ่านมาตลอด จนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยและเงื่อนไขที่จะมีอิทธิพลต่อองค์ประกอบต่างๆ ของประเทศ รวมถึงการสนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นอย่างกว้างขวางตั้งแต่ในขั้นตอนการกำหนดกรอบทิศทางของแผนไปจนถึงการยกร่างแผนนอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต้องเผชิญกับข้อจำกัด หลากหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการ เจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังส่งผลให้เกิดเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชน ทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังเป็นช่วงเวลาที่แนวโน้มของการพัฒนาของ เทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นการเป็นสังคมสูงวัยของ ประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ดังนั้น การ ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงต้องให้ความสำคัญกับการ เสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบ ด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในการกำหนด ทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การสร้างความสามารถในการ
๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ
๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการ พัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใด เรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อน ประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ประกอบไปด้วย

- หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
- หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรม ดิจิทัลของอาเซียน

๒. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบไปด้วย

- หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
- หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
- หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓. มิติตความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและกา

เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนา

แห่งอนาคต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนากับเป้าหมายหลักแสดงไว้ในแผนภาพที่ ๓.๑ โดยหมวดหมู่การพัฒนากำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมการพัฒนาตั้งแต่ใน ระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ และสามารถนำไปสู่ผลพัฒนาทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน ทำให้หมวดหมู่แต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ นอกจากนี้การพัฒนากายใต้แต่ละหมวดหมู่ไม่ได้แยกขาดจากกัน แต่มีการสนับสนุนหรือเอื้อประโยชน์ซึ่งกัน และกัน

แผนภาพที่ ๓.๑ ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนากับเป้าหมายหลัก

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓.๑ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๑. สถานการณ์และผลการพัฒนาภาค

๑.๑ สถานการณ์การพัฒนาภาค

๑.๑.๑ ด้านเศรษฐกิจ

(๑) ภาพรวม

อัตราการเติบโตและขนาดเศรษฐกิจของภาคมีแนวโน้ม

ลดลงเมื่อเทียบกับประเทศ

มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒

เท่ากับ ๑,๕๙๖,๐๙๔ ล้านบาท คิดเป็นเพียง ร้อยละ ๙.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ซึ่งมีสัดส่วนเล็กลงอย่าง ต่อเนื่องเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๕

ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๓ ของประเทศ สำหรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาค ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ขยายตัวร้อยละ ๒.๖ ต่ำกว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ ประเทศ ที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๕ และมีการขยายตัวชะลอลงเฉลี่ยต่ำกว่าการขยายตัวในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๙ โดยในปี ๒๕๖๒ เศรษฐกิจของภาคชะลอลงร้อยละ ๐.๑ ซึ่งเป็นใน ทิศทางเดียวกับระดับประเทศ ที่ขยายตัวชะลอลงร้อยละ ๒.๓

ตารางที่ ๑ : โครงสร้างผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ ราคาประจำปี

สาขาการผลิต	ปี					เฉลี่ย	
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙)	ระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๒)
ภาคเกษตร	๒๙๘,๑๒๘	๓๐๑,๒๘๔	๓๐๘,๔๐๓	๓๑๙,๐๕๙	๓๐๘,๕๓๕	๒๓.๐	๒๐.๐
ภาคอุตสาหกรรม	๒๘๓,๙๘๓	๓๐๕,๖๕๖	๓๒๑,๒๑๗	๓๓๗,๓๕๙	๓๔๐,๗๖๙	๒๐.๗	๒๑.๔
เหมืองแร่เหมืองหิน	๑๕,๑๑๕	๑๕,๒๐๐	๑๖,๘๓๕	๑๓,๔๗๑	๑๔,๓๓๖	๑.๐	๐.๙
อุตสาหกรรม	๒๘๓,๕๕๗	๒๖๖,๒๐๗	๒๗๘,๔๐๗	๒๙๑,๒๗๗	๒๘๗,๖๐๒	๑๗.๙	๑๘.๓
อื่นๆ	๒๕,๓๒๒	๒๘,๒๘๘	๒๙,๙๗๕	๓๖,๖๑๑	๓๘,๘๓๐	๑.๘	๒.๒
ภาคบริการ	๗๘๑,๔๕๒	๘๓๕,๑๖๗	๘๘๑,๓๕๕	๙๑๓,๕๘๕	๙๔๖,๗๕๑	๔๖.๑	๕๘.๖
ค้าส่งค้าปลีก	๑๖๓,๘๕๒	๑๘๔,๗๙๔	๑๙๙,๘๒๐	๒๑๓,๔๐๐	๒๒๑,๕๑๔	๑๑.๔	๑๓.๖
ขนส่ง	๓๐,๗๗๘	๓๔,๖๗๓	๓๘,๗๑๙	๓๙,๗๕๐	๔๔,๐๒๐	๒.๒	๒.๖
อื่นๆ	๖๐๒,๘๘๔	๖๑๖,๘๑๒	๖๖๒,๘๒๐	๖๖๐,๐๘๐	๖๕๖,๒๑๖	๔๖.๕	๔๒.๔
ผลิตภัณฑ์รวม	๑,๓๖๓,๕๖๔	๑,๔๔๒,๑๐๗	๑,๕๑๐,๙๗๕	๑,๕๗๐,๐๐๓	๑,๕๙๖,๐๙๔	๑๐๐	๑๐๐

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้นานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทเป็นฐานรายได้ใหม่ ในขณะที่ภาคเกษตรที่เป็นฐานรายได้เดิมมีบทบาทลดลง โครงสร้างหลักทางเศรษฐกิจขับเคลื่อนโดยภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตร ใน ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ภาคบริการ มีสัดส่วนถึงร้อยละ ๕๘.๖ ส่วนใหญ่เป็นการค้าส่งค้าปลีก การศึกษา และบริการการเงิน ภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๐ ของผลิตภัณฑ์ ภาคส่วนใหญ่เป็นการผลิตพืช และภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๔ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรม อาหารและเครื่องดื่ม เมื่อเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ภาคบริการมีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๑ ภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๐ และภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๗ โดยภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ภาคเกษตรมีความสำคัญน้อยลง ซึ่งรายได้หลักของภาคมาจากภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรม ที่มีบทบาทเป็นฐานรายได้ใหม่ของภาคจากนโยบายการปรับโครงสร้างการผลิตไปสู่ การเป็นฐานเศรษฐกิจชีวภาพและการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ

การลงทุนใหม่ในภาคมีน้อยส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวร้อยละ ๒.๖ ชะลอตัวลงจากการขยายตัวในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๙ แต่ยังคงต่ำกว่า การขยายตัวของระดับประเทศที่ร้อยละ ๓.๕ โดยขยายตัวได้ดีในภาคอุตสาหกรรม ส่วนภาคเกษตร และ ภาคบริการชะลอตัวลง โดยขยายตัวร้อยละ ๔.๕ ๑.๑ และ ๒.๔ ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนการขอรับ การส่งเสริมการลงทุนในช่วงปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ มีจำนวนโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน สัดส่วนเพียง ร้อยละ ๕.๒ และเงินลงทุนเพียง ร้อยละ ๒.๙ ของประเทศ

ตารางที่ ๒ : อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามภาคการผลิต แบบปริมาณลูกโซ่

สาขาการผลิต	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	หน่วย : ร้อยละ	
						เฉลี่ย ระยะเวลา ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙)	เฉลี่ย ระยะเวลา ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๒)
ภาคเกษตร	๑.๕	๔.๑	๒.๓	๔.๕	-๓.๖	๑.๘	๑.๑
ภาคอุตสาหกรรม	๑.๘	๐.๔	๕.๔	๘.๖	-๐.๖	๔.๑	๔.๕
เหมืองแร่เหมืองหิน	๒.๗	-๑.๑	-๑๔.๓	๓.๖	๑.๔	-๐.๔	-๓.๑
อุตสาหกรรม	๑.๗	-๐.๘	๖.๖	๘.๕	-๒.๕	๔.๑	๔.๒
อื่นๆ	๑.๕	๑๓.๓	๔.๘	๑๓.๐	๑๕.๕	๖.๔	๑๔.๓
ภาคบริการ	๔.๒	๔.๐	๓.๕	๑.๙	๑.๗	๒.๘	๒.๔
ค้าส่งค้าปลีก	๙.๑	๖.๙	๕.๑	๔.๒	๑.๘	๕.๐	๓.๗
ขนส่ง	-๓.๓	๖.๒	๑๑.๓	๒.๘	๘.๒	๓.๑	๗.๔
อื่นๆ	๓.๔	๓.๒	๒.๖	๑.๓	๑.๓	๑.๐	๑.๓
ผลิตภัณฑ์รวมภาค ตอน.	๓.๑	๓.๓	๓.๖	๓.๙	๐.๑	๒.๙	๒.๖
ผลิตภัณฑ์รวมรวมในประเทศ	๓.๑	๓.๔	๔.๒	๔.๒	๒.๓	๓.๕	๓.๕

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช.

รายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ย ของคนทั้งประเทศ ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (GRP per capita) เท่ากับ ๘๖,๑๗๑ บาทต่อคนต่อปี ต่ำกว่าระดับประเทศมากกว่า ๒.๘ เท่า โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ มีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวต่ำที่สุดที่ ๗๐,๔๘๙ บาทต่อคนต่อปี และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ มีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวสูงที่สุดในกลุ่มที่ ๙๔,๑๙๖ บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ ๓ : มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร

กลุ่มจังหวัด	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	หน่วย : บาท/คน/ปี	
						๒๕๕๕-๒๕๕๙	๒๕๖๐-๒๕๖๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑	๗๒,๒๘๖	๗๗,๖๔๐	๘๒,๖๔๖	๘๓,๗๔๔	๘๕,๖๕๘	๗๒,๖๕๘	๘๕,๖๕๘
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒	๕๙,๐๕๒	๖๔,๓๖๕	๖๖,๖๘๐	๖๗,๖๐๙	๗๐,๔๘๙	๕๙,๐๕๒	๗๐,๔๘๙
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	๘๐,๖๑๗	๘๔,๘๐๐	๘๘,๖๔๘	๙๓,๔๐๔	๙๔,๐๒๒	๘๐,๖๑๗	๙๔,๐๒๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑	๗๘,๓๒๕	๘๒,๕๐๔	๘๖,๕๗๖	๙๑,๙๕๘	๙๔,๑๙๖	๗๘,๓๒๕	๙๔,๑๙๖
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒	๖๐,๔๒๓	๖๔,๕๑๘	๖๘,๒๖๔	๗๐,๓๗๒	๗๑,๙๓๕	๖๐,๔๒๓	๗๑,๙๓๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๗๒,๕๖๖	๗๗,๐๔๒	๘๐,๙๗๖	๘๔,๔๓๔	๘๖,๑๗๑	๗๒,๕๖๖	๘๖,๑๗๑
ประเทศ	๒๐๒,๑๕๒	๒๑๓,๕๕๓	๒๒๕,๑๒๖	๒๓๖,๘๖๐	๒๔๓,๗๘๗	๒๐๒,๑๕๒	๒๔๓,๗๘๗

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สศช.

เศรษฐกิจกระจุกตัวเฉพาะเมืองหลักที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจเกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองภายในภาค ในปี ๒๕๖๒ จังหวัดนครราชสีมา มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๙.๐ ของภาค และจังหวัดขอนแก่น มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๓.๔ ของภาค ในขณะที่จังหวัดอำนาจเจริญ บึงกาฬ มุกดาหาร หนองบัวลำภู และยโสธร มีขนาดเศรษฐกิจเล็กที่สุดของภาค แต่ละจังหวัดมีสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ ๒.๐ ของภาคส่งผลต่อการสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดขึ้นในพื้นที่

(๒) การเกษตร

มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยวพึ่งพาน้ำฝนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งใน ด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ใน พื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการ นำข้าววัตถุอันตรายทางเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปีเป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและ มันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูก ข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนออีกร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

ตารางที่ ๔ : โครงสร้างและอัตราการขยายตัวภาคเกษตร รายกิจกรรมการผลิต

หน่วย : ร้อยละ

กิจกรรมการผลิต	โครงสร้างการผลิต		อัตราการขยายตัว	
	เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙)	เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๒)	เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙)	เฉลี่ยระยะแผนฯ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๒)
พืช	๘๒.๗	๘๐.๐	๒.๔	๒.๔
ปศุสัตว์	๑๑.๕	๑๓.๘	๔.๓	๒.๒
บริการทางการเกษตร และป่าไม้	๔.๐	๔.๕	๒.๕	๐.๐
ประมง	๑.๘	๑.๗	-๖.๕	๐.๘
เกษตร	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๓.๙	๐.๘

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สศช.

➔ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครราชสีมาชัยภูมิบุรีรัมย์สุรินทร์) ระยะ ๕ ปีพ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) รอบปีพ.ศ.๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ได้แจ้งผลการประชุมคณะอนุกรรมการบูรณา

การนโยบายพัฒนาภาคด้านวิชาการ (อ.ก.บ.ภ. ด้านวิชาการ) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานมีมติเห็นชอบนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๓ และนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) เห็นชอบแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๓ ตามมติที่ประชุมอ.ก.บ.ภ. ด้านวิชาการครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ และเห็นชอบแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัดซึ่งแบ่งงบประมาณเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ งบประมาณเพื่อการพัฒนาตามศักยภาพความต้องการของพื้นที่หรือประเด็นร่วมของกลุ่มจังหวัด ส่วนที่ ๒ งบประมาณเพื่อการพัฒนาในลักษณะ Cluster หรือสนองนโยบายสำคัญของรัฐบาลเชิงพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ จึงได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาลแผนการบริหารราชการแผ่นดินแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทิศทางการพัฒนาภาคยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมแผนแม่บทจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องและมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐภาคเอกชนภาคประชาสังคมและสถาบันการศึกษา) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ ทั้งด้านเศรษฐกิจด้านสังคมและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดรวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มจังหวัดให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดและนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวนปีพ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ภ.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

- ๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- ๒) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- ๓) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมเชิงนิเวศน์การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- ๔) เป็นประตูสู่อีสานและเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนา

ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและสังคมเป็นสุข

ประเด็นการพัฒนา (Strategies Issues) รวม ๓ ประเด็นคือ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป

รูป

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

**แผนพัฒนาของจังหวัดบุรีรัมย์
(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) รอบปี ๒๕๖๓**

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์

“ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก เศรษฐกิจมั่นคงสังคมเข้มแข็ง”

๑ วัตถุประสงค์รวม

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก
๒. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้พื้นฐานของการผลิตสินค้าด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัยมาตรฐานสากล
๓. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย
๔. หมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำและคุณภาพของน้ำควบคู่การเสริมสร้างความรู้ในเรื่องน้ำและการบริหารจัดการน้ำ
๖. เพื่อฟื้นฟู อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพแบบมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน
๗. เพื่อจัดการขยะ/สิ่งปฏิกูล และลดมลพิษอย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
๘. สังคมสงบสุขและอบอุ่น
๙. เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๑๐. เพื่อส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒ ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนา

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๒. อัตราการขยายตัวของ GPP จังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕
๓. คริวเรือนที่อยู่ใต้เกณฑ์ความยากจนได้รับการแก้ไขปัญหาค่าผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๕๐
๔. ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
๕. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓ ประเด็นการพัฒนา

๓.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ด้านเศรษฐกิจ "เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมกีฬามาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้พื้นฐานของการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย"

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก
๒. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้พื้นฐานของการผลิตสินค้าด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัยมาตรฐานสากล

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)
๒. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)
๓. ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้น(ร้อยละ ๑๐)
๔. ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

(ร้อยละ ๘๐)

๕. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)
๖. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕)
๗. จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน อินทรีย์/GAP (ไร่)

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน
 ๒. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว
 ๓. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัด
 ๔. ส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัยและสุขอนามัยด้านการท่องเที่ยว
 ๕. พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
 ๖. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
 ๗. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวแบบประชารัฐ
 ๘. พัฒนากีฬาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในทุกรูปแบบ
 ๙. สร้างอัตลักษณ์เมืองบุรีรัมย์ให้เป็น “เมืองแห่งความจงรักภักดี” (BuriramBlue City) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
 ๑๐. ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน
 ๑๑. เร่งรัดการจัดหาน้ำและการเตรียมความพร้อมในการให้บริการน้ำเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเมืองบุรีรัมย์
 ๑๒. ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์กีฬา และสนามกีฬามาตรฐานโลก
 ๑๓. ส่งเสริมการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวแบบครบวงจร
 ๑๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์และกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
 ๑๕. ส่งเสริมการค้าชายแดนเพื่อการค้าและการลงทุน
 ๑๖. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร
 ๑๗. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
 ๑๘. ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่ม/เครือข่ายเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
 ๑๙. ส่งเสริมการน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยเชื่อมโยงกับแผนชีวิตหมู่บ้าน
 ๒๐. ส่งเสริมการลงทุนและปัจจัยเอื้อให้เกิดการลงทุน เพื่อพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมเกษตรอุตสาหกรรมบริการและอุตสาหกรรมกลุ่มวิสาหกิจ
 ๒๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อให้ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐาน
 ๒๒. ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรแปรรูปและเกษตรปลอดภัย
 ๒๓. ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการผลิตใหม่และผลิตภัณฑ์จากใหม่แบบครบวงจร
 ๒๔. การบริหารจัดการทางการเกษตร (Zoning)
 ๒๕. พัฒนาสถานประกอบการด้านอาหารให้ได้รับการรับรองมาตรฐานและคุณภาพ
 ๒๖. พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านอาหาร
- ๓.๒ ประเด็นการพัฒนาด้านที่ ๒ :ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต"คนบุรีรัมย์มีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง ยั่งยืน บนพื้นฐานความพอเพียง"**
- วัตถุประสงค์**
๑. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย
 ๒. เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย**

๑. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ให้มีรายได้ผ่านเกณฑ์ จปฐ.(ร้อยละ ๕๐)
๒. ร้อยละของประชากรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพตามช่วงวัย
๓. คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ สามารถพึ่งพาตนเองได้(ร้อยละ ๙๐)
๔. เด็กอายุ ๖-๑๔ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี(ร้อยละ ๙๐)
๕. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ร้อยละ ๕๐)

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพประชาชนทุกช่วงวัย
๒. ส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวให้มีความอบอุ่น
๓. ส่งเสริมการแก้ปัญหาครัวเรือนยากจน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาการศึกษาของเด็กและเยาวชนทุกระดับ ตามเกณฑ์คุณภาพทางการศึกษาของท้องถิ่นและระดับชาติ
๕. เสริมสร้างควมมีศีลธรรมและการใช้ศีลธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงอยู่ในชุมชนและสังคมของเด็กและเยาวชนในทุกระดับ
๖. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านแรงงานและการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการตามกฎหมายแรงงาน
๗. ส่งเสริมการสร้างอาชีพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์และการจัดการแบบครบวงจรของกลุ่มอาชีพและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยกลไกประชารัฐ
๘. ยกระดับการบริการสาธารณสุขการเรียนการสอนและการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์
๙. ส่งเสริมและพัฒนามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิต
๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนชีวิตหมู่บ้านสันติสุข ๙ ดี (เป็นคนดี มีปัญญา รายได้สมดุล สุขภาพแข็งแรง สิ่งแวดล้อมสมบูรณ์ สังคมอบอุ่น หลุดพ้นอาชญากรรม กองทุนพึ่งพาตนเอง และคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง)
๑๑. สร้างและเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐสู่การปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

๓.๓ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ :ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสรรค์ชีวิตและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำและคุณภาพของน้ำ ควบคุมการเสริมสร้างความรู้ในเรื่องน้ำและการบริหารจัดการน้ำ
๒. เพื่อฟื้นฟู อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพแบบมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน
๓. เพื่อจัดการขยะ/สิ่งปฏิกูล และลดมลพิษอย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนแหล่งน้ำของจังหวัดมีปริมาณและคุณภาพเพียงพอสำหรับการใช้ประโยชน์ (แห่ง)
๒. จำนวนพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม และภัยธรรมชาติต่างๆ ได้รับการแก้ไขปัญหา (แห่ง)
๓. ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น
๔. ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคให้เพียงพอ ควบคู่กับการเสริมสร้างความรู้ในเรื่องน้ำและการบริหารจัดการน้ำ
๒. ส่งเสริม อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพทรัพยากรป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ โดยเน้นการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและชาญฉลาด
๓. ส่งเสริมให้เกิดชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นหน้าที่ของพลเมืองคนบุรีรัมย์
๕. ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการควบคุมและลดมลพิษโดยเน้นการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
๖. ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลในระดับพื้นที่ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๗. ส่งเสริมให้เกิดชุมชนหรือองค์กรต้นแบบในการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร

๓.๔ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ด้านรักษาความมั่นคงและความสงบ “บุรีรัมย์สงบสุข”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สังคมสงบสุขและอบอุ่น
๒. เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. เพื่อส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดฟื้นฟูและได้รับการติดตามดูแลอย่าง

ต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน/ชุมชน และการเพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยให้เพียงพอต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน
๒. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างยั่งยืน
๓. ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และได้รับการติดตามดูแลช่วยเหลือภายหลังการบำบัดฟื้นฟู
๔. เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการสร้างความเป็นธรรมและความสมานฉันท์ของประชาชนภายในจังหวัด
๕. ป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนทั้งในสถานศึกษาและเยาวชนนอกสถานศึกษาที่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาภัยทางสังคม และภัยยาเสพติด
- ๖ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่นในการบริหารจัดการ ตรวจสอบ และการเฝ้าระวังการทุจริตคอร์รัปชันและการแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบ
๗. เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงภายในจังหวัด
๘. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ของหมู่บ้านตามแนวชายแดนให้เป็นหมู่บ้านมั่นคงและสงบสุข

- ๙. พัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๑๐. พัฒนาระบบเครือข่ายข่าวภาคประชาชน
- ๑๑. สร้างจิตสำนึกให้กับผู้ประกอบการที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับอย่างเคร่งครัด
- ๑๒. รณรงค์และส่งเสริมการขึ้นทะเบียน การควบคุมดูแลแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการและในชุมชน เพื่อจัดระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง
- ๑๓. รณรงค์การเฝ้าระวังและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนและสาธารณสุขโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายของประชาสังคม

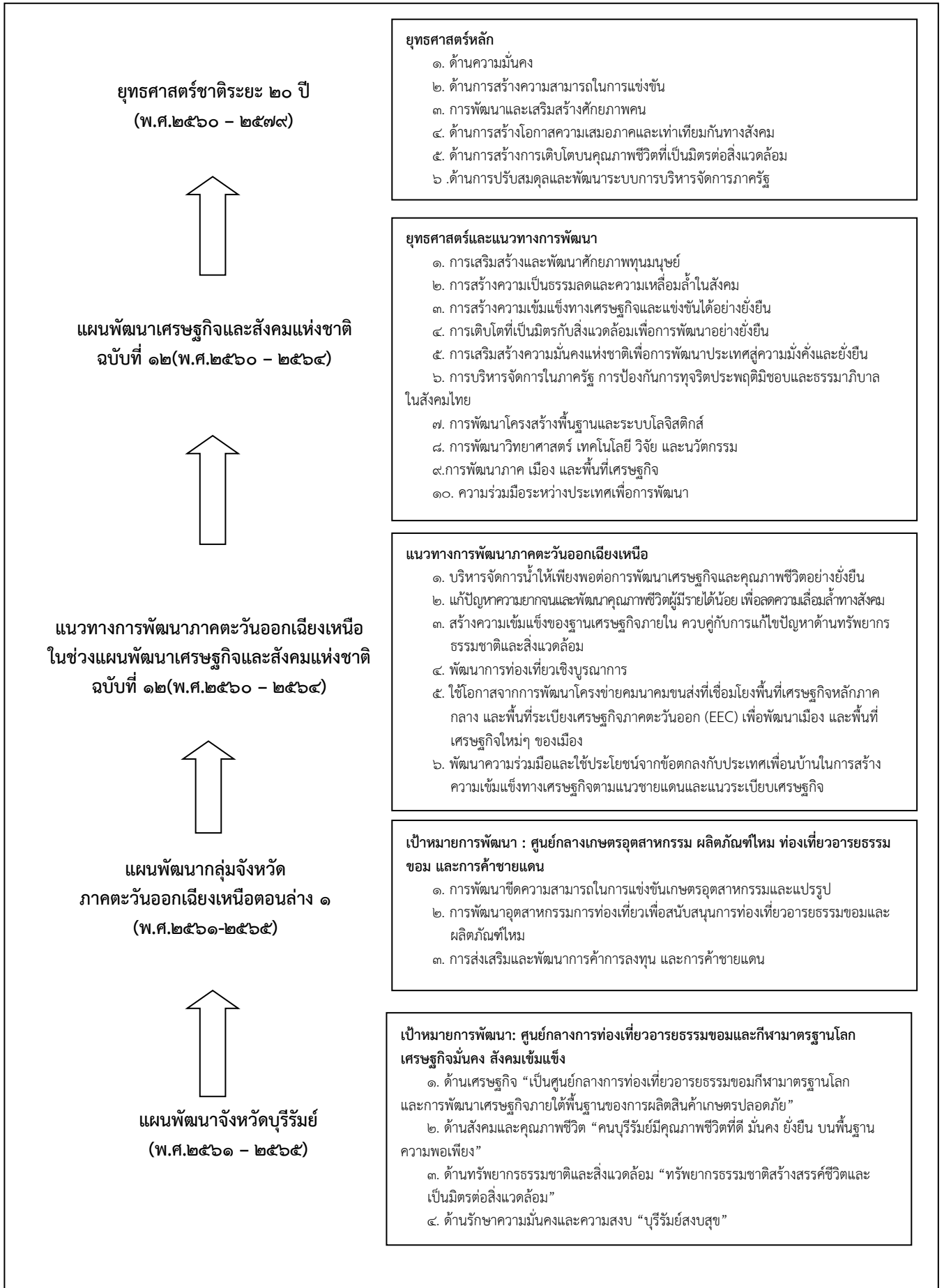
จังหวัดบุรีรัมย์กำหนดตำแหน่งทางการพัฒนา๔ ด้าน ดังนี้

- ๑. พัฒนาศักยภาพเป็น “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก”
- ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยได้มาตรฐานสากล
- ๓. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่
- ๔. ส่งเสริมการค้าชายแดนเพื่อการค้าและการลงทุน

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

ความสอดคล้องและตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาประเทศของ

แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.๒๕๖๑ -๒๕๖๕

แผนพัฒนาอำเภอบ้านด่าน

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง ได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาอำเภอ บ้านด่าน ด้านการส่งเสริมการพัฒนาด้านการเกษตร ด้านการพัฒนาสังคมและแก้ไขและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้านการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพและด้านการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว ซึ่งแผนพัฒนาอำเภอบ้านด่านมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบ้านด่าน

๑. ประวัติความเป็นมาอำเภอบ้านด่าน อยู่ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ เนื่องจากอำเภอเมืองมีพื้นที่กว้างขวางมาก เป็นการอยากในการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จึงได้ประกาศแบ่งเขตพื้นที่ อ.เมืองบุรีรัมย์ จำนวน ๔ ตำบลได้แก่ ตำบลบ้านด่าน ตำบลปราสาท ตำบลลวงเหนือ และตำบลโนนขวาง ได้ยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอบ้านด่านขึ้น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ และให้ยกฐานะเป็นอำเภอบ้านด่าน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐

๒. เนื้อที่/พื้นที่ ๑๕๙.๑ ตร.กม.

๓. สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปมี ๓ ฤดู คือฤดูร้อนช่วงระยะเวลาตั้งแต่ มีนาคม-มิถุนายน, ฤดูฝนช่วงระยะเวลาตั้งแต่ กรกฎาคม-กันยายน, ฤดูหนาวช่วงระยะเวลา ตุลาคม-กุมภาพันธ์

ข้อมูลการปกครอง

๑. ตำบล ๔ แห่ง

๓. เทศบาล ๒ แห่ง

๒. หมู่บ้าน ๕๙ แห่ง

๔. อบต. ๒ แห่ง

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. อาชีพหลักได้แก่ การเกษตรกรรม ๘๓,๓๖๗ ไร่ รวม ๔,๐๑๔ ครอบครัวยุ

๑.๑ ทำนา ๖๑,๔๙๖ ไร่ รวม ๓,๑๑๐ คน รายได้เฉลี่ย ๔๒,๖๘๐ บาท/ปี/ครอบครัว

๑.๒ ทำสวน ๒,๐๖๕ ไร่ รวม ๔๙๐ ครอบครัวยุ รายได้เฉลี่ย ๒๗,๘๓๕ บาท/ปี/ครอบครัว

๑.๓ ทำไร่ ๑๕,๕๖๖+ ไร่ รวม ๒,๐๑๕ ครอบครัวยุ รายได้เฉลี่ย ๖๖,๙๘๖ บาท/ปี/ครอบครัว

๑.๔ เลี้ยงสัตว์ ๓,๒๔๐ ไร่ รวม ๘๖๐ ครอบครัวยุ รายได้เฉลี่ย ๘,๘๐๐ บาท/ปี/ครอบครัว

๒. อาชีพเสริม ได้แก่

๒.๑ ขนมรังแตน

๒.๒ พรมเช็ดเท้า

๒.๓ หินสี เครื่องประดับ

๒.๔ ดอกไม้ประดิษฐ์

๓. จำนวนธนาคารมี ๑ แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๔. จำนวนทางสรรพสินค้า ๒ แห่ง

ด้านสังคม

๑. โรงเรียนมัธยม ได้แก่ โรงเรียนมัธยมบุรีพิทยาคมราชมังคลาภิเษก โทร ๐๔๔-๖๖๔๐๑๕

๒. มหาวิทยาลัยได้แก่ -

ด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอำเภอ

๑. ลำห้วยตะโค่ง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๔๑,๒๙๐ ไร่

๒. ลำห้วยยาง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๑๐,๕๑๒ ไร่

๓. ลำห้วยหลวง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๘,๗๒๐ ไร่

๔. ลำห้วยลึก พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๗,๑๑๐ ไร่

แหล่งน้ำขนาดเล็ก

๑. บ่อน้ำตื้น ๙๗ แห่ง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๓,๓๙๕ ไร่
๒. สระน้ำ ๗๔ แห่ง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๗,๗๗๐ ไร่
๓. บ่อบาดาล ๒๘๑ แห่ง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๑๔,๐๕๐ ไร่
๔. ฝาย/ทำนบ/ผนังกั้นน้ำ ๙ แห่ง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๑๓,๕๐๐ ไร่
๕. ประปา ๓๑ แห่ง พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๓๑,๐๐๐ ไร่

ด้านประชากร

๑. จำนวนประชากรทั้งสิ้น รวม ๓๐,๕๒๐ คน
๒. จำนวนประชากรชาย รวม ๑๕,๐๕๓ คน
๓. จำนวนประชากรหญิงรวม ๑๕,๔๖๗ คน
๔. ความหนาแน่นของประชากร - คน/ตร.กม.

ด้านการคมนาคม

๑. ทางบก
 - รถยนต์ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๙
 - สถานีขนส่ง หมายเลขโทรศัพท์ -
 - สถานีรถไฟ หมายเลขโทรศัพท์ -
๒. ทางน้ำ
 - ท่าเรือขนส่งโดยสาร หมายเลขโทรศัพท์ -
 - ท่าแพขนานยนต์ หมายเลขโทรศัพท์ -
๓. ทางอากาศ
 - ท่าอากาศยาน หมายเลขโทรศัพท์ -

ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม

๑. ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่
 - ๑.๑ ข้าว
 - ๑.๒ อ้อย
 - ๑.๓ มันสำปะหลัง
 - ๑.๔ ยางพารา
๒. ชื่อแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ (แม่น้ำ/บึง/คลอง)
 - ๒.๑ ลำตะโค่ง
 - ๒.๒ ลำห้วยยาง
 - ๒.๓ ลำห้วยหลวง
 - ๒.๔ ลำห้วยลึก

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง

๒.๑ วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวางได้กำหนดวิสัยทัศน์(Vision) เพื่อเป็นสภาพการณ์ในอนาคตคึกคัก ซึ่งเป็นจุดหมายและปรารถนาคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นหรือบรรลุผลในอนาคตข้างหน้าองค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวางเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางที่มีประชากรส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หนาแน่นและสงบสุข ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลักโดยใช้แนวทางเกษตรอินทรีย์ และใช้สารเคมีเพื่อให้ผลผลิตที่สมบูรณ์จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ดังนี้

“อบต.โนนขวาง ชุมชนมีความสุขน่าอยู่ น่าอาศัย ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนและการบริหารจัดการที่ดี”

๒.๒ พันธกิจ

๑.พัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ ควบคุมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ

๒.ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคน ครอบครัวและชุมชนในการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.การพัฒนาาระบบบริหารจัดการภาครัฐโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๔.การพัฒนาส่งเสริมการศึกษาและอนามัย

๕.พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ

๖.สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗.ส่งเสริมคุณธรรมแก่ประชาชนและบุคลากรควบคุมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๘.ส่งเสริมอาชีพ รายได้ สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

๙.ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ

๑๐.เสริมรายได้ ลดรายจ่ายภาคครัวเรือน

๑๑.ดำเนินการสำรวจข้อมูลผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุและข้อมูลอื่น ๆ เพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๓ ยุทธศาสตร์

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ๖ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๔การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การดำเนินการตามแผนนโยบายรัฐบาลและการพัฒนาจังหวัด

๒.๓ ๑ เป้าประสงค์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- สร้างโครงสร้างพื้นฐาน และสร้างสาธารณูปโภคภายในเขต อบต.โนนขวาง ครอบคลุมครบทุกด้าน ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- พัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นโดยส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทางการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือส่งเสริมให้มีการขายสินค้าทางการเกษตรที่มีในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- การบริหารจัดการด้านสาธารณสุขมูลฐานการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในท้องถิ่น
- สร้างมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ผู้สูงอายุ เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ต้องได้รับสวัสดิการ และการช่วยเหลือที่เหมาะสมตามที่รัฐจัดสรรให้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

- องค์กร และบุคลากรสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างตรงตามความต้องการ และปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย ประชาชนเกิดความพึงพอใจในการใช้บริการ

๒.๓.๒ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- มีโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคภายในเขต อบต.โนนขวาง อย่างทั่วถึง ครอบคลุม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- มีการรวมกลุ่มของผู้ผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทางการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์
- ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือส่งเสริมให้มีการขายสินค้าทางการเกษตรที่มีในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- คุณภาพชีวิตของประชาชนมีมาตรฐานได้รับการดูแล ผู้สูงอายุ เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับสวัสดิการ และการช่วยเหลือที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

- มีการจัดการสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

- การให้บริการ และการปฏิบัติงาน สามารถดำเนินการได้รวดเร็วถูกต้องตามกฎหมาย

๒.๓.๓ ค่าเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์และสามารถใช้ร่วมกันได้ร้อยละ ๙๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- เกษตรกรในท้องถิ่น มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ปลอดภัยจากโรคติดต่อร้ายแรง ร้อยละ ๘๐
- ประชาชน เด็ก ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการช่วยเหลือ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ร้อยละ ๘๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

- งานด้านจัดการสิ่งแวดล้อมได้รับการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

- สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างตรงตามความต้องการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย ร้อยละ ๙๐

๒.๓.๔ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์ การพัฒนา

- ๑.๑ ส่งเสริมการก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนนสะพานทางเท้า
- ๑.๒ ส่งเสริมการก่อสร้างระบบรางระบายน้ำ
- ๑.๓ ส่งเสริมการก่อสร้าง และพัฒนาระบบประปาภายในหมู่บ้าน
- ๑.๔ ส่งเสริมให้มีระบบไฟฟ้าส่องสว่าง และระบบไฟฟ้าสำหรับครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ การพัฒนา

- ๒.๑ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการเกษตรแบบอินทรีย์
- ๒.๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาอาชีพ
- ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
- ๒.๔ การดูแลรักษาแหล่งน้ำสาธารณะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ การพัฒนา

- ๓.๑ พัฒนาสุขอนามัยในครัวเรือน แนะนำวิธีปฏิบัติตนในห่างไกลจากโรคระบาด ร้ายแรง
- ๓.๒ สร้างแนวทางการควบคุมโรคในท้องถิ่น
- ๓.๓ ส่งเสริมด้านสังคมสงเคราะห์ให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย และเพิ่มมากขึ้น
- ๓.๔ พัฒนาการจัดการขยะมูลฝอย และน้ำเสียในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ การพัฒนา

- ๔.๑ พัฒนาและส่งเสริมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
- ๔.๒ อนุรักษ์และส่งเสริมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

- ๕.๑ พัฒนาให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร และสร้างค่านิยมการป้องกันการทุจริต
- ๕.๒ ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารสำนักงานที่เหมาะสมแก่การให้บริการประชาชน
- ๕.๓ ส่งเสริมประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์กรทุกภาคส่วน
- ๕.๔ พัฒนาระบบด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๕.๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณะ

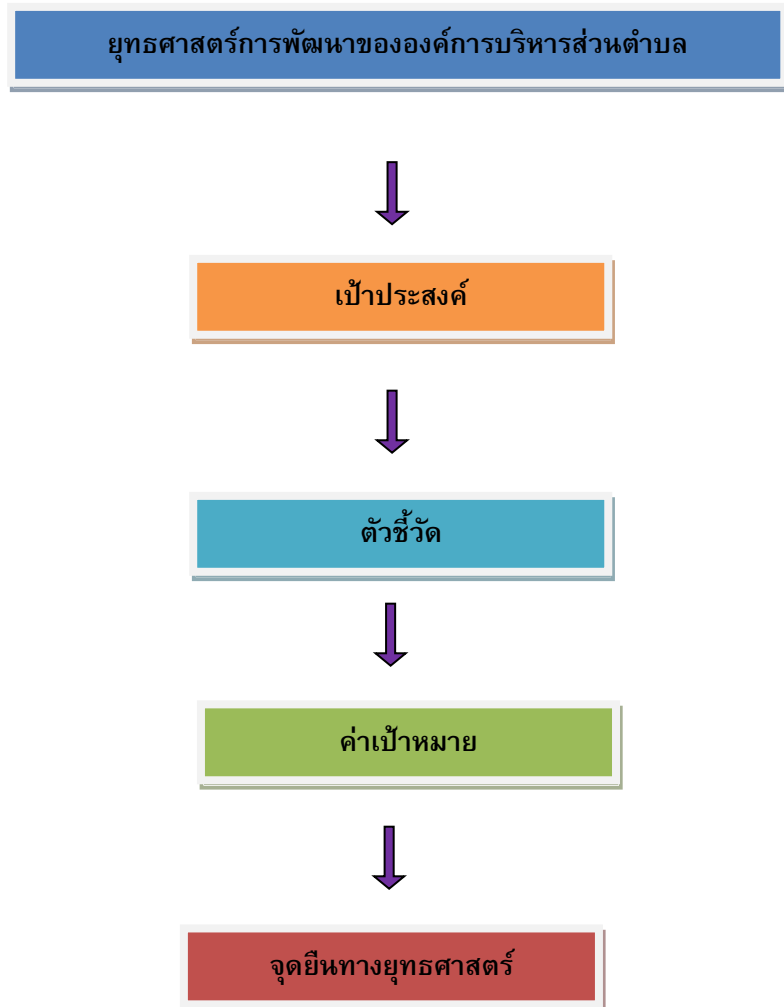
ประชาชน

๒.๓.๕ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

- (๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- (๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- (๔) การกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- (๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของ อบต.โนนขวาง มีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลจากข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง การประชุมประชาคมท้องถิ่น และการดำเนินงานตามโครงการในข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวางทำให้ทราบปัจจัยที่เป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค หรือ ภัยคุกคามขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง รวมทั้งวิเคราะห์ศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข สวัสดิการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวม โดยใช้เทคนิค(SWOT Analysis) เพื่อประเมินผลสภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

จุดแข็ง (Strengths)

๑. ผู้บริหารที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะพัฒนาท้องถิ่นและให้ความสนใจกับการวางแผนเชิงรุก
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง ผู้นำหมู่บ้าน ประชาชน หน่วยงานรัฐและเอกชนในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์ที่ดีและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินงานต่างๆ ของท้องถิ่น
๓. สมาชิกสภา และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง มีความรักและผูกพันกับท้องถิ่น ซึ่งส่งผลให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี
๔. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง มีความพร้อมในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ระเบียบ ข้อกฎหมาย และตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น
๗. มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่รับผิดชอบ สามารถพัฒนาต่อยอดในด้านต่างๆ ได้
๘. มีแหล่งผลิตน้ำดื่มบริการประชาชนที่มีมาตรฐานสูง สามารถให้บริการได้ตลอดปี

จุดอ่อน (Weakness)

๑. โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่
๒. การประสานงานที่ไม่ชัดเจนระหว่างผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล
๓. ขาดระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสำนักงาน เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ
๔. ประชาชนในพื้นที่ไม่เห็นความสำคัญ “การพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม” มุ่งเน้นการพัฒนาเฉพาะชุมชน/หมู่บ้านของตนเอง
๕. ไม่มีสถานพยาบาลของรัฐที่ได้มาตรฐานตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง
๖. การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครของหมู่บ้าน และกลุ่มวัยทำงาน
๗. การลำเลียงน้ำไปสู่พื้นที่เพาะปลูกยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่

โอกาส (Opportunity)

๑. ยุทธศาสตร์หลักของ คสช. ทั้ง ๙ ประการเอื้อต่อการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การสร้างความเป็นธรรมในสังคม , การพัฒนาคน , ความเข้มแข็งภาคการเกษตร , ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ , สร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ , การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ , การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ , การปรับปรุงระบบโทรคมนาคม , การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๒. การจัดท่างบประมาณของรัฐบาล ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์
๓. การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต โดยยึดหลักนิติธรรม ในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิตผู้ค้า ผู้มีอิทธิพลและผู้ประพฤติมิชอบโดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด
๔. ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๕. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประทุพทุฒิมิชอบ โดยเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่ การปลูกจิตสำนึกค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม และสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วนร่วมรวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๖. การมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างสังคมนานาชาติที่มีคุณภาพชีวิตป้องกันภัยจากการก่อการร้าย และอาชญากรรมยาเสพติดภัยพิบัติและการแพร่ระบาดของโรคภัย

๗. การเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างประเทศในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีจริยธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งเปิดรับความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศที่ไม่แสวงหากำไร

๘. นโยบายประชารัฐ เป็นแนวนโยบายในการสร้างความสามัคคีรวมพลังของผู้คนในสังคมไทยโดยไม่แยกฝักแยกฝ่ายและไม่กันใครออกไปจากสังคม อีกทั้งยังเป็นสำนึกและหน้าที่ที่คนไทยทุกคนจะต้องร่วมมือกันในการปกป้องแผ่นดินแม่จากภัยอันตรายทั้งปวงและร่วมกันพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงและยั่งยืนประสานพลังการสร้างชาติที่ต้องเติบโตแบบเศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๙. การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานการลงทุนและการประกอบธุรกิจในเอเชียรวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในการพัฒนาภูมิภาค

๑๐. การสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำของรัฐบาล

๑๑. การส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้(Knowledge Management)ในองค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง ทำให้เกิดโอกาสในการพัฒนาตนเองของบุคลากรและได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกันในการประชุมประจำเดือนของพนักงาน อบต.โนนขวาง

๑๒. มีการส่งเสริมด้านการกีฬา และการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองท้องถิ่นระดับจังหวัด และภาคเอกชน อย่างจริงจัง

อุปสรรค (Treats)

๑. การจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาล มีความล่าช้า ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ทำให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาต่างๆ ล่าช้าตามไปด้วย

๒. ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองระดับชาติ ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่

๓. ปัญหาด้านการจ้างงาน และค่าแรงที่ต่ำ ทำให้ประชาชนอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากพื้นที่

๕. การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสทางสังคมยังไม่ได้รับการพัฒนา

๖. ประชาชนขาดความเข้าใจในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ ทั้งด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ธุรกิจ และสุขภาพอนามัย ที่จะช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๗. กระแสวัฒนธรรมต่างชาติ ความเป็นชุมชนเมือง และการขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่อวิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น

๘. ประชาชนไม่เข้าใจหลักการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ทำให้เกิดข้อร้องเรียนต่างๆ

๙. ปัญหาภัยธรรมชาติที่รุนแรงและยาวนาน เช่น ภัยแล้ง ทำให้เกษตรกรไม่สามารถเพาะปลูกพันธุ์พืชต่างๆ ได้อากาศที่ร้อนทำให้สัตว์เลี้ยงล้มตาย เกิดโรคระบาด เป็นต้น

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง นั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข้อบ่งชี้และปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
๑. โครงการสร้างพื้นฐาน	๑) ขาดแคลนแหล่งน้ำในการเกษตรและน้ำประปาสำหรับอุปโภค-บริโภคยังไม่พอเพียงและยังไม่ได้มาตรฐาน	- แหล่งน้ำ และน้ำประปาในการอุปโภค-บริโภค	- ในเขต อบต.	- ประชาชนมีแหล่งน้ำและมีน้ำประปาใช้เพียงพอเพียงมีคุณภาพตามมาตรฐานมากขึ้น
	๒) ไฟฟ้าส่องสว่างทางและที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด	- ไฟฟ้า	- ทางและที่สาธารณะในเขต อบต.	- ทางและที่สาธารณะมีแสงสว่างเพียงพอประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมาและป้องกันการเกิดอาชญากรรมได้
	๓) หมู่บ้านขยายมากขึ้นระบบระบายน้ำยังไม่เพียงพอ	- ราง/ท่อระบายน้ำ	- พื้นที่ใน อบต.	- มีรางระบายน้ำสามารถระบายน้ำได้สะดวก ไม่อุดตัน ไม่ส่งกลิ่นเหม็นก่อนความรำคาญ
	๔) ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ยังเป็นถนนดินและเป็นหลุมเป็นบ่อ	- ถนน	- ทางและที่สาธารณะในเขต อบต.	- มีถนนให้ประชาชนได้สัญจรไปมาสะดวก
	๕) ประชาชนต้องการเส้นทางในการสัญจรไปมาเพิ่มมากขึ้นและ อบต. ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากงบประมาณมีไม่เพียงพอ	- เส้นทางคมนาคม	- เส้นทางคมนาคมที่เป็นสาธารณะและประชาชนมีความต้องการให้ดำเนินการ	- มีเส้นทางในการคมนาคมเพียงพอและประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมา
๒. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๑) มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาดโรคติดต่อ	- ด้านสาธารณสุข	- ในเขต อบต.	ในพื้นที่ไม่มี การระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาดโรคติดต่อ
	๒) ประชาชนในพื้นที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น เช่น เบาหวาน ความดัน		- ประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วย	

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มนาคต
	๓) ปริมาณขยะและน้ำเสียเพิ่มมากขึ้น		- ในเขตอบต.	- ปริมาณขยะและน้ำเสียถูกกำจัดให้หมดด้วยวิธีการที่ถูกต้อง
	๔) ประชาชนบริโภคอาหารที่ปลอดภัย		- ประชาชนในเขตอบต.	- ประชาชนทราบและสามารถเลือกบริโภคอาหารที่ปลอดภัยได้ถูกต้อง
	๕) ประชาชนในพื้นที่บางรายมีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง	- ที่อยู่อาศัย	- ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับความเดือนร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย	- ประชาชนในพื้นที่ได้รับความช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้มั่นคงแข็งแรง
	๖) มีการขยายตัวของประชากรเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดการขยายตัวของอาคารบ้านเรือนทำให้เกิดเป็นชุมชนแออัด	- ประชากร	- พื้นที่ในเขตอบต.	- ควบคุมการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนการพิจารณาออกใบอนุญาตเพื่อไม่เกิดปัญหาจากการก่อสร้างอาคาร
	ประชาชนบางครัวเรือนบริโภค-บริโภคน้ำที่ยังไม่สะอาดและมีสิ่งเจือปน เช่น จากน้ำฝน น้ำที่ไม่ได้คุณภาพ มีตะกอน	- การอุปโภค-บริโภค	- ประชาชนในเขตอบต.	- ประชาชนบริโภคน้ำที่สะอาดถูกสุขลักษณะ
	๑) การศึกษาสื่อการเรียนการสอนยังไม่พอเพียง เด็กนักเรียนไม่ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นพื้นฐาน และขาดงบประมาณในการศึกษาค้นคว้าวิจัย	- สังคมในชุมชน	- เด็กนักเรียนในเขตอบต.	- มีสื่อการเรียนการสอนที่พอเพียง เด็กนักเรียนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีงบประมาณในการศึกษาเล่าเรียน
	๒) เด็กและผู้สูงอายุบางครอบครัว ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง และรับภาระในการดูแลเด็ก		- ผู้สูงอายุและเด็กในเขตอบต.	- ผู้สูงอายุและเด็กได้รับการดูแลที่ดี

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
	๓) ผู้พิการไม่ได้รับความช่วยเหลือในดำรงชีวิต		- ผู้พิการในเขต อบต.	- ผู้พิการได้รับความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตและทั่วถึง
	๔) เยาวชนและวัยรุ่นติดเกมส์ สิ่งลามก บุหรี่ เหล้า สารเสพติด และท้องก่อนวัยอันสมควร		- เยาวชนและวัยรุ่นในเขต อบต.	- เยาวชนและวัยรุ่นมีอนาคตที่ดี
	๕) ประชาชนกรอายุตั้งแต่ ๓๕ ขึ้นไป ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน ๒๙๑ คน		- ประชาชนในเขต อบต. ที่อายุ ๓๕ ขึ้นไป	- ประชาชนที่อายุ ๓๕ ขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพทุกคน
	๖) ประชากรที่สูบบุหรี่ จำนวน ๓๐๐ คนดื่มสุรา จำนวน ๑๗๑ คน		- ประชาชนที่สูบบุหรี่และดื่มสุรา	- ประชาชนเลิกสูบบุหรี่และเลิกดื่มสุรา
๓. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว	๑) ประชาชนไม่มีการวางแผนในการดำเนินงาน	- การวางแผน	- ประชาชนในเขต อบต.	- ประชาชนสามารถวางแผนการดำเนินงานได้เอง
	๒) ขาดแหล่งเงินลงทุนในการทำกิจการและประกอบอาชีพ	- การลงทุน	- ประชาชนในเขต อบต.	- มีแหล่งเงินทุนในการทำกิจการและประกอบอาชีพ
	๓) ประชาชนขาดสถานที่จำหน่ายสินค้า	- การพาณิชยกรรม	- ร้านค้าแผงลอย	- ร้านค้าแผงลอยมีสถานที่ในการขายจำหน่ายสินค้า
	๔) ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำระยะทางการขนส่ง ผลผลิตไกลจากแหล่งรับซื้อ		- เกษตรกรในพื้นที่	- ผลผลิตมีราคาสูงขึ้น
	๕) ค่าแรงต่ำค่าครองชีพสูงขาดแคลนการจ้างงาน		- ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง	- ค่าแรงสูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ มีการจ้างงานมากขึ้น
	๖) คริวเรือมีรายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๙ คริวเรือ		- ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	- ไม่มีคริวที่ตกเกณฑ์มาตรฐานรายได้
	๗) ในเขต อบต. ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การท่องเที่ยว	- ในเขต อบต.	- มีแหล่งท่องเที่ยวในเขต อบต. และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
๔. ด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อย	๑) การจราจรบนถนนมีเพิ่มมากขึ้นอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้	- การจราจร	ประชาชนที่สัญจรไปมาบนถนน	มีระบบควบคุมการจราจร เช่น ติดตั้งสัญญาณไฟจราจรเพื่อเตือนให้ระมัดระวัง
	๒) มีการทำลายและลักขโมยทรัพย์สินของประชาชนและราชการรวมทั้งเกิดการทะเลาะวิวาทกันในชุมชน	- การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	- ประชาชนและส่วนราชการ	- มีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและส่วนราชการ เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด การให้ผู้นำ อปพร. ควบคุมและระงับเหตุทะเลาะวิวาท
๕. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓) เป็นพื้นที่ที่มีดินเค็มและน้ำใต้ดินเป็นน้ำเค็มหรือมีรสกร่อย ไม่สามารถใช้ในการเกษตรและอุปโภค-บริโภคได้	- ดินและน้ำใต้ดิน	- พื้นที่ในเขต อบต.	- ปัญหาเรื่องดินเค็มลดลง จัดหาแหล่งน้ำจากแหล่งอื่นเพิ่มมากขึ้น
	๔) มีปัญหาเรื่องขยะและสัตว์เลื้อยเพิ่มมากขึ้นส่งกลิ่นเหม็นรำคาญ	- สิ่งแวดล้อม	- ผู้ประกอบการและชุมชนในเขตพื้นที่ อบต.	- ปัญหาขยะและสัตว์เลื้อยลดลง ประชาชนสามารถกำจัดขยะและมูลสัตว์ได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน
๖. ด้านศิลปะวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกกลืนเลือนไปมาก	- ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ถูกกลืนเลือนไปมาก	- ประชาชนในเขต อบต.	- ยกย่อง เชิดชูคนดีหรือปราชญ์ชาวบ้านในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนและประชาชน ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่ถูกกลืนและคงอยู่สืบไป